

La Femosa

Revista d'opinió i informació local

ARTESA DE LLEIDA, maig - juny de 2003

núm. 204

Consell de redacció

Felip Domènech i Costafreda
Josep Gallart i Fernández
Francesc Gallart i Fernández
Lluís Gil i Fontanet
Ricard Pons i Pico
Maria Serra i Domènech
Ramon Serra i Batlle
Eulàlia Solà i Miró

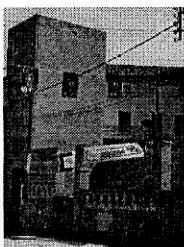
Col·laboradors

Cèlia Argilès i Andrés
Alba Bosch
Josep Ma Clarisó i Martí
Adolf Costafreda i Castillo
Neus Falcó i Manonelles
Laura Farran i Botargues
Felip Gallart i Fernández
Josep Gallart i Fernández
Miquel Àngel Navarro i Solé
Jordi Niubó i Nosas
Josefina Ribes
Ramon Serra i Batlle
Maria Serra i Domènech
Carme Sirvent i Garcia
Eulàlia Solà i Miró
Josep Ramon i Solé

Fotògraf

Ramon Serra i Batlle

Propaganda de les eleccions municipals

Els articles que apareixen a les
planes de La Femosa reflecteixen
únicament l'opinió de llurs signants.

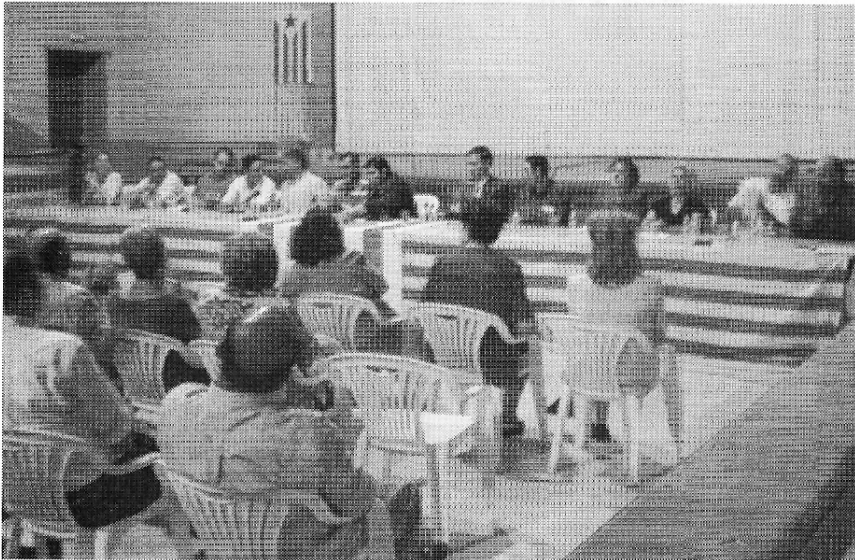
2a. època.
Dipòsit Legal:
L-264-1981.

Índex

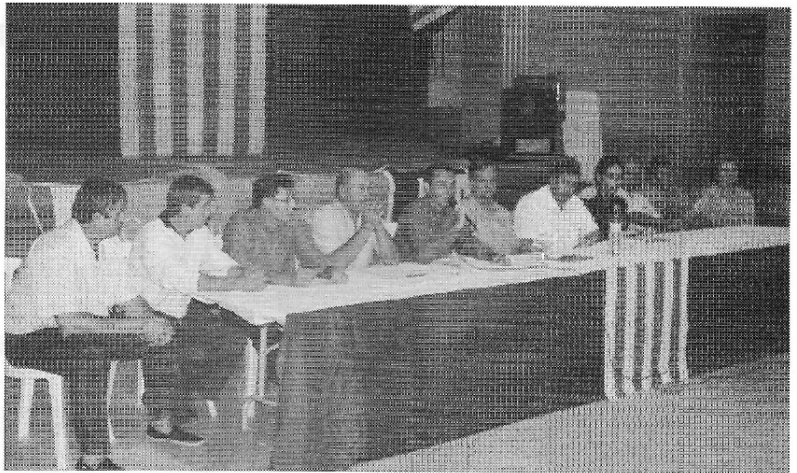
El Reportatge	4
<i>Ramon Serra</i>	
Pòrtic	5
Actualitat Artesenca	6
<i>Cèlia Argilès</i>	
Imatges de l'Actualitat Artesenca	9
<i>Ramon Serra</i>	
La cuina d'abans	12
<i>Adolf Costafreda</i>	
I després d'Iraq, què?	13
<i>Josep Ma. Clarisó i Martí</i>	
Mots encreuats	16
<i>M.A. Navarro</i>	
Nosaltres	17
<i>Alba Bosch</i>	
Sentiments per la mare	18
<i>Josefina Ribes</i>	
Amb poques paraules	19
<i>Felip Gallart</i>	
La salut de cada dia	20
<i>Carme Sirvent</i>	
Sabies què?	21
<i>Laura Farran</i>	
Eleccions municipals a Artesa	23
<i>Redacció</i>	
Imatges de la història d'Artesa	28
<i>Josep Gallart</i>	

EL REPORTATGE

Presentació de candidatures municipals

PSC-PM-Entesa Artsenca

Convergència i Unió

Esquerra Republicana
de Catalunya

Han sorgit darrerament tot un seguit de veus alarmistes que ens alerten del mal moment que viu la nostra llengua. L'acreditat lingüista de Bell-lloc, Joan Solà, a la presentació del seu llibre *Ensenyar la llengua* va afirmar que el català està en fase terminal. Setmanes després a l'encontre de Creadors, celebrat a la ciutat de Lleida, el mateix Solà va ratificar les seves afirmacions pessimistes i va acusar els mitjans de comunicació i els professionals de parlar un català que s'ha convertit en una rèplica del castellà.

Salvador Giner ha dirigit un estudi sociològic sobre l'àrea metropolitana de Barcelona i els resultats van ser decebedors: només un 29'8 % dels 4'6 milions de persones que hi habiten afirma que s'expressen habitualment en català i entre els joves de 18 a 25 anys, que és ja una generació escolaritzada en català, disminueix de manera alarmant l'ús de la nostra llengua.

L'escriptor Eugeni Casanova ha publicat un llibre de viatges *Viatge a les entranyes de la llengua* per comprovar sobre el terreny l'estat actual del català. En aquest llibre apareixen una llarga llista de testimonis de tota mena que posen de manifest l'actual agonia del català.

La pressió mediàtica, aclaparadorament castellana; la política sempre hostil de l'estat espanyol i la covarda tebiesa dels nostres polítics; el fet que la integració dels immigrants es faci bàsicament en castellà; i per damunt de tot, el fet de no tenir un estat propi. Tot plegat presenta un panorama esfereïdor i gens falaguer per a la nostra llengua i per a la nostra cultura.

És per tot això que no podem quedar-nos de braços creuats i acceptar fatalment la nostra extinció. Encara som a temps de reaccionar. Cal fer i exigir el que calgui i a qui calgui, però sobretot a nosaltres mateixos, perquè aquesta malaurada tendència s'aturi i s'inverteixi d'una vegada i puguem fer del català la llengua de casa nostra.

ASPIGA ROCK-2003

(26-04-03)

De nou, l'Associació de Joves, (AJALL), ha dut a terme la festa que anomena ASPIGA ROCK, i que acostuma a coincidir el cap de setmana proper a la diada de Sant Jordi. Les actuacions dutes a terme van estar les següents:

Actuació del grup de rock VERTICAL

Actuació rítmica del grup de percussió d'Artesa FESTA'M-TAM

Actuació del DJ d'Artesa, MARC

La festa era d'accés gratuït pels socis i sòcies de l'AJALL.

PARADA DE SANT JORDI

(27-04-03)

L'Agrupació Cultural La Femosa, un any més, ha organitzat la parada del llibre en català, en commemoració de la Diada de Sant Jordi. La parada, però, en ser dia laboral el dia de Sant Jordi, es va celebrar el diumenge, que enguany s'esqueia per la Mare de Déu de Montserrat.

A la Plaça Major, darrera de l'església, fou el lloc escollit per ubicar la parada amb tots els llibres, on no hi va mancar el darrer llibre de Felip Gallart, qui com cada any va ser present a la parada per tal de signar-los i dedicar-los.

COMPACT DISC DEL JORDI ORO

L'agrupació Cultural La Femosa, va pensar que seria bo poder tenir enregistrades algunes cançons del nostre cantautor

artesenc, el Jordi Oró. Aquesta idea que el Jordi va acceptar de bon grat, i amb molta il·lusió, malgrat l'enorme tasca que ha hagut de dur a terme, es materialitzarà en un CD.

Amb la finalitat de poder recaptar diners, per tal de poder fer front a les despeses que això comportarà, es va pensar en fer una oferta de prevenda al preu de 9 euros. Sortosament són moltes les persones que han decidit adquirir el CD i això sens dubte anima a acabar la tasca que pràcticament es pot dir que a hores d'ara la feina d'enregistrament ja està enllestida.

Es pretenia inicialment, que el CD fos presentat al públic per Sant Jordi, però músics de Lleida, com ara el conegut *Beethoven*, o d'Artesa com el col·laborador d'aquesta revista, *Joan Cassola*, s'han ofert per tal de col·laborar en aquest CD tot posant-hi música de fons i enriquir les composicions, per aquest motiu s'endarrerirà la presentació, que esperem poder fer a finals d'estiu o a inicis de tardor.

ESPECTACLES DE XARXA

Continuant amb la programació que durant el curs escolar, l'Associació de Mares i Pares del Col·legi han organitzat, amb la col·laboració de l'Ajuntament, i integrats dins de la Fundació Xarxa d'espectacle infantil i juvenil s, els següents espectacles:

Diumenge, 27 d'abril de 2003, CONTES AL TERRAT amb la companyia d'Anna Roca.

Diumenge, dia 25 de maig, ENCARA MÉS SIMPATIK amb el grup YAKUMBA. Aquesta actuació va posar punt i final a

tot un curs escolar, i va acabar amb coca i xocolata per a tothom.

Els espectacles van celebrar-se a la sala de la Llar del Poble, malgrat que el darrer dia l'espectacle volia fer-se a la Plaça Major, i el temps ho va impedir.

VISITA AL MUSEU DIOCESÀ (04-05-03)

L'Agrupació Cultural La Femosa, va organitzar una visita guiada al Museu Diocesà de Lleida, que va consistir en tot un diumenge al matí visitant les esglésies de Sant Llorenç i de Sant Martí, així com el Palau Episcopal.

Una cinquantena de persones van apuntar-se a aquesta activitat cultural, que per molts va acabar amb un dinar de germanor al restaurant Mannelli de Lleida.

FESTA DE SANT ISIDRE 2003 (15-05-03)

De nou enguany, el dia 15 de maig, festivitat de Sant Isidre, ha estat dia de festa local. I també de nou s'han celebrat els actes d'homenatge a la Festa dels Jubilats i Jubilades.

El programa d'actes ha estat el següent:

A les 12 del migdia, celebració de la Santa Missa. En acabar es va fer la benedicció del terme

A la 1 del migdia, ballada de Sardanes, a càrrec dels nens i nenes de l'escola, a la Plaça de l'església.

A les 2 del migdia, dinar de germanor, de tots els jubilats i jubilades a la Sala de la Llar del Poble, amb l'actuació del cantant lleidatà JAUME ORO.

A les 4 de la tarda, actuació de la Coral La Primavera Artesenca, a la Sala de la Llar del Poble

A les 5 de la tarda, sessió de ball amb el grup LOS DISCOBOLOS.

ELECCIONS LOCALS (25-05-03)

Cada quatre anys, se celebren eleccions locals, que tenen com a finalitat poder escollir els membres del nou ajuntament. Els mandats de les corporacions locals, tenen una durada de 4 anys, passats els quals cal procedir a escollir els nous representants.

Els partits polítics que aquest cop es presentaven amb la finalitat de ser escollits i els vots que varen obtenir són el següent:

Candidatura	Vots	Regidor
Convergència i Unió	272	3
Esquerra Republicana de Catalunya	71	---
P S C-Progrés Municipal- Entesa Artesenca	544	6

El percentatge de votants va ser força elevat (82,82%), essent el nombre d'electors censats 1106, i el nombre de votants 916.

Alhora hi va haver 15 vots en blanc i 14 vots nuls.

L'augment dels habitants del nostre municipi, fa necessari i aconsellable la creació de dues taules per a facilitar a tothom l'exercici del dret a vot.

Per aquest motiu, el nou local electoral se situa a les escoles públiques, on es destinen dues aules, una per cada mesa, amb la finalitat de recollir els vots dels veïns i veïnes.

Aquest cop les meses van quedar integrades per les següents persones:

Mesa A

Presidenta	Janet Batlle Gallart
1r. vocal	Albert Bellmunt Argilés
2n vocal	Francisco Costafreda Alamon

Mesa B

Presidenta	Isabel Martínez Palau
1r. vocal	Eva Rodríguez Illana
2n vocal	Josep Peiró Solé

ASSAMBLEA ANUAL DEL FORN LES GARRIGUES

Annualment la Cooperativa del Camp comarcal Les Garrigues, celebra l'assemblea general ordinària a primers del mes de juny.

L'assemblea a la qual hi son cridats i convidats tots els socis dels diferents municipis, que abasteix de pa i productes de bolleria i pastisseria la Cooperativa.

Els actes se celebren al mateix local, on s'elaboren aquests productes i, després de l'assemblea es fa una petita degustació dels diferents productes. Així mateix es fa la presentació i exposició de nous productes i es posa a la venda pastisseria i bolleria.

Per tal de tenir entretinguda la mainada, un grup d'animació s'encarrega de jugar i distreure el més menuts, sota l'ombra dels pins del Forn Les Garrigues.

CONSTITUCIÓ DEL NOU AJUNTAMENT (14-06-03)

Tots els municipis, les eleccions dels quals no han estat objecte de recurs davant la Junta Electoral, van constituir els nous ajuntaments el dissabte dia 14 de juny.

Al nostre poble, l'acta de Constitució va tenir lloc a la 1 del migdia del 14 de juny a la Sala d'Actes de Casa la Vila.

Aquest acte que va iniciar-se amb la comprovació de les credencials emeses per la Junta Electoral, va continuar amb la formació de la Mesa d'edat formada pels electes de major i menor edat, i davant la qual van prendre possessió del càrrec de regidor, les nou persones escollides, que són les següents:

Ramon Badia i Bosch
Josep Mª Carrera i Fornalés
Albert Domènech i Segura
Jaume Drudis i Segarra
Ramon Gallart i Mesalles
Antoni Garròs i Morell
Josep Antoni Minguet i Olomí
Ricard Pons i Picó
Francesc X. Solanelles i Batlle

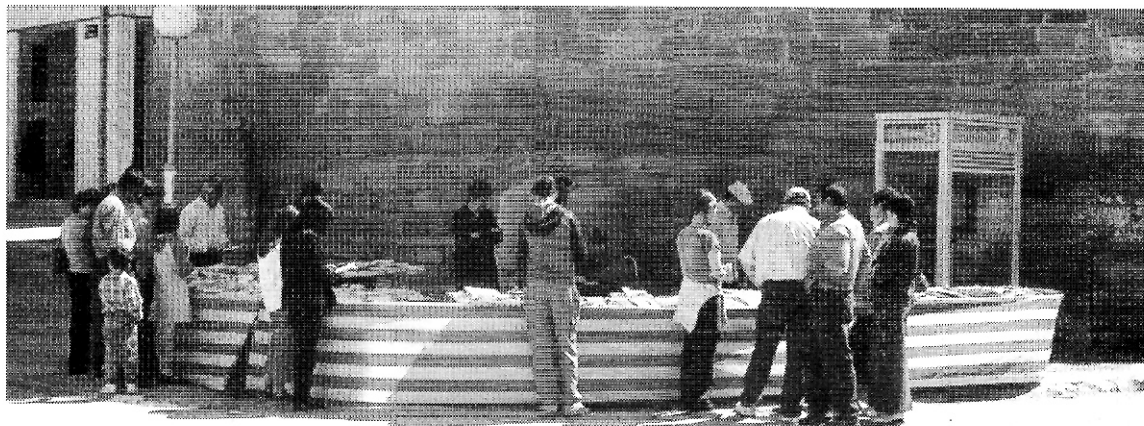
Un cop feta la proclamació de regidors es va procedir a l'elecció de l'alcalde. El resultat va donar la condició d'alcalde del nostre poble durant 4 anys, al Sr. Ricard Pons Pico, que ja ostentava aquest càrrec en la darrera legislatura.

FI DE CURS DE LA CLAU (14-06-03)

El dissabte 14 de juny l'aula de música La Clau va celebrar la festa de fi de curs amb l'actuació d'una seixantena d'alumnes que van donar mostra dels coneixements adquirits i van fer passar una agradable i divertida vetllada a tots els assistents.

IMATGES de

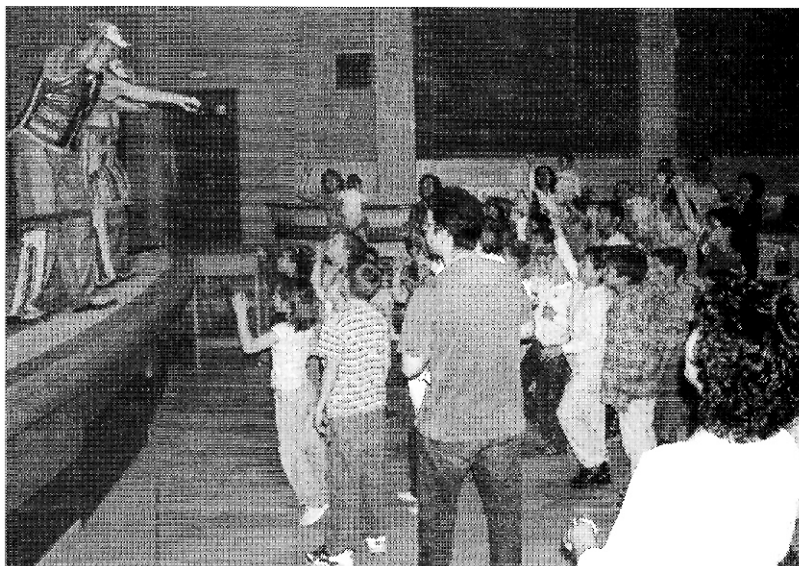
Ramon Serra *l'Actualitat Artesenca*

Parada de Sant Jordi

Jordi Oró en plena tasca de gravació

Espectacle infantil

Festa infantil

Visita al Museu de Lleida, Diocesà i Comarcal

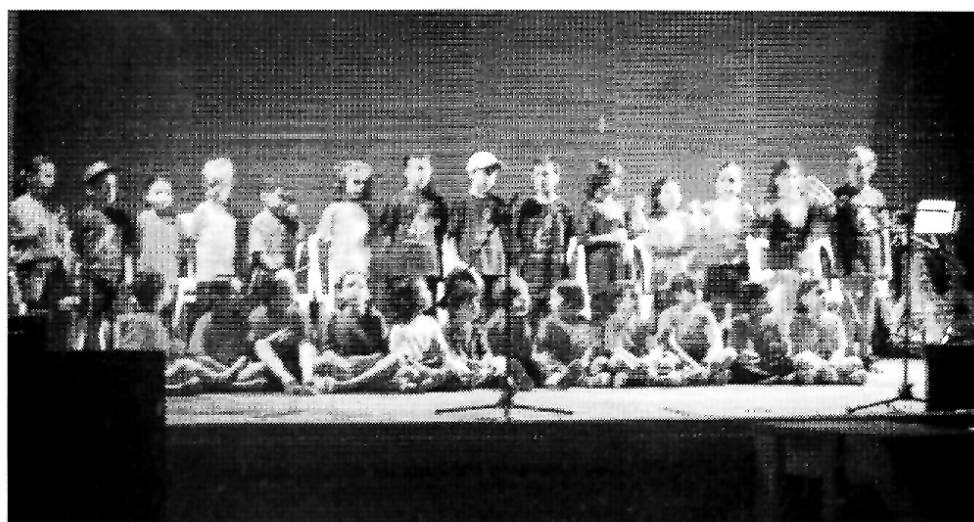
Recompte de vots,
eleccions municipals

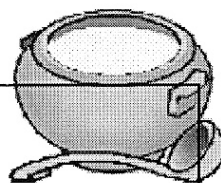
Constitució del nou ajuntament

Festa de fi e curs de *La Clau*

LA CUINA D'ABANS

Adolf Costafreda

CASSOLES DE POLLASTRE

El pollastre, dins la nostra cuina d'abans, era la màxima expressió de la bona cuina. Podem dir que tothom tenia pollastres al corral, però aquests eren més aviat criats per vendre que per menjar. A les cases se'n menjava pocs de pollastres. Aquests eren guardats per les grans ocasions: festes majors, Nadal i para de comptar. A totes les cases reservaven alguns pollastres joves per fer-los capons, però no pel consum de casa, sinó també per a vendre, tot i que se'n podia reservar algun per matar-lo per Nadal. Per la Festa Major d'agost, un dels plats més típics era la cassola de pollastre. Normalment era un pollastre vell (més d'un any), era el cantador que a les cases s'havien reservat com a semental per fecundar les gallines per poder fer covar els ous a les lloques. Era per tant un gall de car dura que calia hores de cocció per estovar les seues carns. Les receptes de cassoles de capó o pollastre que hem trobat, s'assemblen totes, però, totes també tenen alguna cosa de diferent. Anem-ho veient:

CASSOLA DE CAPÓ

Ingredients: Un capó, ceba, una cabeça d'all, conyac, prunes seques, castanyes torrades i pelades, grans de pebre, manat d'herbes: llorer, fonoll, canyella, romer, oli i sal.

En una cassola amb oli, es fregeixen els tall de capó. Quan estan rossets, s'hi posa un bon raig de conyac i tot seguit s'hi posa la ceba tallada i la cabeça d'all. Quan la ceba està rosseta, s'ofega amb aigua i es deixa coure fent el xup-xup fins que els talls ja són cuits. S'hi posen també les prunes i les castanyes. Si les castanyes són molt seques, prèviament s'hauran deixat en remull.

CASSOLA DE FESTA MAJOR

Es com la de capó, però ara amb pollastre de corral i sense prunes ni castanyes. S'acompanyava més aviat amb albergínia enfarinada i fregida (sens ou).

CASSOLA DE POLLASTRE

Ingredients: Pollastre, farina, oli i sal.

En una paella amb oli, es posen a fregir els talls de pollastre ben enfarinats. Quan estan ben fregits es passen a la cassola amb el mateix oli, s'hi posa aigua (si es té caldo, millor) i es deixa fer el xup-xup.

POLLASTRE A LA CASSOLA

Ingredients: Un pollastre prèviament trossejat, oli, sal, un pessic de sucre, un gotet de conyac i un tros de canyella.

En una cassola amb l'oli es rosteixen ben rostits els talls de pollastre, amb la sal corresponent juntament amb el tros de canyella. Quan el pollastre ja és cuit, s'hi tira el gotet de conyac i es tapa fins que el conyac s'hagi evaporat. Abans de retirar-lo del foc, s'hi tira per sobre el pessigué de sucre per donar una mica de lluïssor als talls de pollastre.

CASSOLA DE POLLASTRE AMB CASTANYES I PRUNES

Ingredients: Un pollastre, ceba, alls i julivert, una fulla de llorer, castanyes i prunes seques, oli i sal.

Es fa un sofregit amb la ceba, els alls i el julivert, quan està fet, s'hi posaven els talls a fregir juntament a la fulla de llorer, les castanyes i les prunes. Es cobreix d'aigua i es deixa fer el xup-xup fins que el pollastre és ben cuit.

Si s'escau, un altre dia seguirem parlant de les cassoles de pollastre.

I DESPRÉS D'IRAQ, QUÈ?

Josep Maria Clarisó Martí

Avui sembla que Iraq ja no és notícia. Els mitjans de comunicació només ens informen d'algun fet aïllat, com les manifestacions que els soldats americans dispersen disparant directament als manifestants.

Podríem pensar que la guerra s'ha acabat, que ara només es tracta d'una qüestió de lluita per l'alliberament d'un poble. Però la realitat és molt més dramàtica del que hom podria pensar, ja que a causa del bloqueig anterior a la darrera invasió, i sense disparar un sol tret, es comptabilitzaven més d'1.700.000 morts a causa de la manca de tractament de l'aigua, de la radiació, de les deficiències sanitàries i de la desnutrició. En un país amb més del 60% d'atur, sense indústria i amb un sistema agrícola que havia tornat als mètodes de l'era preindustrial, el govern havia aconseguit garantir, mitjançant les cartilles de racionament, que cada ciutadà pogués consumir un mínim de 2500 calories diàries. Amb la guerra, aquest petit entramat de subsistència s'ha ensorrat, i la situació del poble iraquí ha passat de ser molt difícil a desesperada.

El passat 5 de juny es van complir 6 mesos des que els membres de la V Delegació de l'Estat Espanyol de Solidaritat amb el Poble Iraquí, vam retornar de Bagdad. HI vam anar per a conèixer els efectes de la guerra de 1991 i les conseqüències del bloqueig absolut que els hi van imposar un cop acabada la guerra.

A Iraq, vam ser testimonis dels mètodes emprats pels EEUU per a imposar el seu model d'Imperi. Es tracta de l'acció més brutal que l'ésser humà es pugui imaginar. Primer destrueixen tot allò que un país necessita per a funcionar, com són els aeroports, carreteres, ponts, conduccions d'aigua (àdhuc la del consum humà), pantans, centrals i línies elèctriques i telefòniques, clavegueram, hospitals, escoles, universitats, centres comercials, fàbriques, refineries, estacions i vies de ferrocarril, etc. Després, actuant de la forma més despietada fins avui coneguda per a

aconseguir el seu objectiu d'humiliar a tot un país, imposen un bloqueig absolut per a que no puguin reconstruir tot allò destruït. Tot plegat, amb l'ajut de la fam, la manca d'higiene, les malalties ocasionades per no poder tractar l'aigua, la manca de clavegueres i la deficient recollida i tractament de les escombraries. A més, els efectes dels bombardeigs amb urani empobrit, han ocasionat malformacions als fills de pares afectats per la radiació i càncers de tota mena a una bona part de la població que viu en les zones afectades.

Un pla tan malvat sembla impossible que pugui ser obra d'una persona amb tot l'enteniment. Però la realitat és que, per a desgràcia de la humanitat, als EEUU hi ha una elit dirigent que ambiciona imposar un model d'imperi que supediti la resta del món en benefici dels seus interessos econòmics.

A mesura que se senten més forts, es preocupen menys de guardar les formes. Comencen defensant els seus interessos en països tercers, de manera solapada, recolzant dictadors locals com el Sha de Pèrsia, Somoza a Nicaragua, Pinochet a Xile, Videla a l'Argentina, el mateix Husein a l'Iraq, etc. Actualment organitzen muntatges maldestres per a justificar les seves intervencions armades, com culpar l'Afganistan dels atemptats de l'11 de setembre a Nova York i Washington, o acusar l'Iraq de tenir armes de destrucció massiva. Ara sembla que estan preparant la justificació per envair Iran, acusant-los també de tenir armes atòmiques o de destrucció massiva.

Estic d'acord amb Samir Amin quan afirma que "la guerra preventiva formulada a partir d'ara com un dret que Washington es reserva d'invocar, suposa d'entrada l'abolició del dret internacional (...) als ulls de l'establishment de Washington, tots ens hem convertit en Pells Roges, és a dir, en pobles que només tenen dret a existir mentre no interfereixin l'expansió del capital multinacional dels EEUU."

Sembla evident que, un cop eliminada

l'alternativa ideològica que representaven les idees socialistes, els EEUU trien els països a envair en funció dels seus interessos. Iraq, per a la seva desgràcia, complia bona part dels requisits que l'Imperi USA s'havia plantejat:

-Iraq era, probablement, la víctima més fàcil per a que els EEUU afrontessin amb èxit una demostració de poder. El somni de qualsevol perdonavides és pegar impunement a una víctima molt més feble, per a convèncer els seus que són poderosos i com amenaça a la resta de països. En altres paraules, es tracta, que a la resta del món, tinguem clar que l'exèrcit USA és invencible.

-Iraq té la segona reserva de petroli més important del món i la major afluença d'aigua potable de tot l'orient mitjà. L'Imperi USA, seguint la tradició de l'extingit Imperi Britànic, ha envaït Iraq de la mateixa manera que els corsaris anglesos assaltaven els vaixells espanyols per a apropiarse de tot el que trobaven de valor.

-Iraq està situat en un espai de gran importància geoestratègica i els EEUU necessiten mantenir una important presència militar a la zona, per a garantir el control de la major àrea productora de petroli de tota la terra, i al mateix temps consolidar Israel com la potència hegemònica de l'entorn.

-Iraq, juntament amb Veneçuela, són dos països de l'OPEP que, per a trencar l'hegemonia del dòlar com a moneda d'intercanvi internacional, decidiren cobrar el seu petroli en euros. L'agressió a Iraq és una amenaça a la resta de països de l'OPEP i a Europa perquè no gosin perjudicar els interessos del capital multinacional dels EEUU.

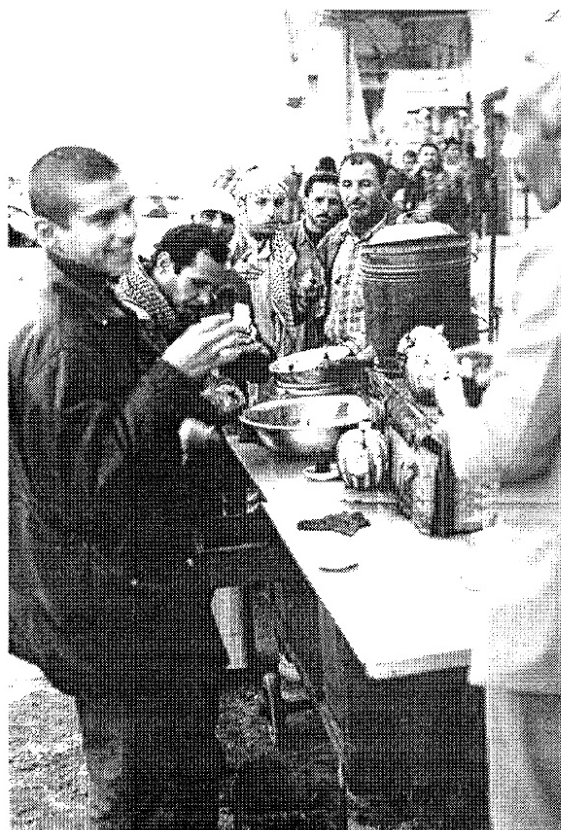
Avui l'Iraq està ocupat per l'exèrcit USA; la mateixa situació que Palestina ocupada per Israel. Per als pobles ocupats i sense exèrcit, l'única manera que els queda de lluitar pel seu alliberament com a poble són les accions clandestines. En aquesta situació, quan el poble iraquí o el palestí vulguin lluitar pel seu alliberament nacional, seran acusats de terroristes, però quan els exèrcits USA o israelià organitzin accions de represàlia seran

qualificades d'accions legítimes d'antiterrorisme.

En aquesta situació es plantegen diversos interrogants. Si els EEUU afirmen que la seva preocupació principal és el terrorisme, per què fomenten el terrorisme envaint països i humiliant els seus pobles?

Si els EEUU pretenen que els països no submisos als seus interessos no tinguin armes de destrucció massiva, per què els amenacen amb intervencions armades? Sembla lògic que un país amenaçat reaccionari armant-se fins a les dents.

Si avui no som capaços d'aconseguir que els EEUU respectin el dret internacional, què ens fa pensar que demà Europa no serà una altra de les seves incomputables víctimes?

Fent la xerrada amb un te

Cinc amics, una d'Artesa de Lleida, un de Lleida, una de Binefar i dos de Bagdad (un d'ells Kurd)

Protesta davant
la seu de l'ONU
a l'Iraq

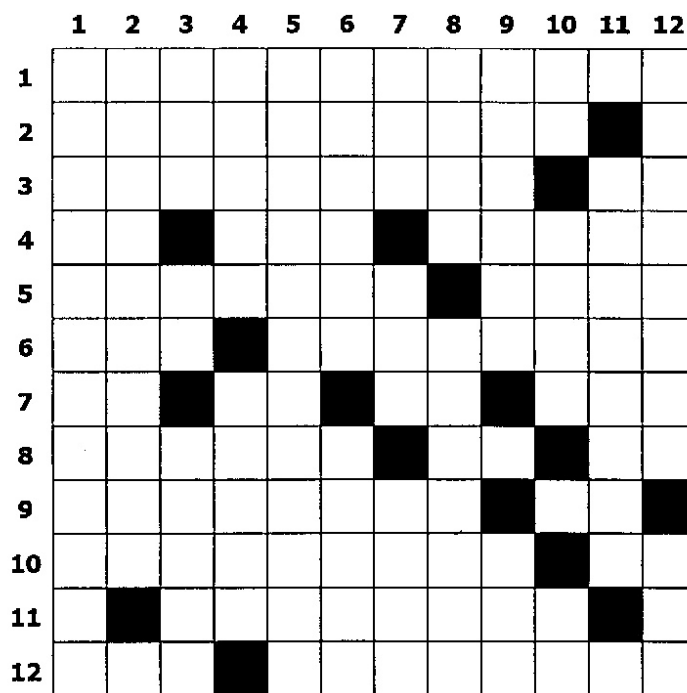
Mesquita del barri xiïta

M O ENCREUATS S

M. A. Navarro

Solucions a la pàgina 30

HORIZZONTALS: 1. Priva o fa caure la moral. 2. Punt on s'uneixen les tres altures d'un triangle. Mil. 3. Fa memòria solemne. El nostre de cada dia. 4. Pronom de segona persona. Mena d'impost. Premi Nobel de química el 1972. 5. Mirant a tu ???. Obrador del formatger. 6. Divinitat grega. Exhibir, exposar. 7. Consonant repetida. Mercuri. Prefix grec "igual". Al revés, nom de consonant. 8. Peça d'abric. Nom de consonant. Prefix negatiu. 9. Santa del 16 de Desembre. Compac disc. 10. Escòria de ferro. Per a cridar algú. 11. Vocal. Alçares, aixecares. Vocal. 12. Tronc de Nadal al revés. Tinguis coneixença.

VERTICALS:

1. Conjunt de documents. 2. En femení, que ha tingut erosió. Vocal. 3. Sistema Tèrmic Manual. Consonants consecutives. Annexat a Camprodon. 4. Cadàver que ha tingut cert procés. Estirar la xarxa. 5. Oceànic. 6. Perdones, condones. Gerardo (poeta castellà). 7. Prefix del mot "anus". Acetilè. Riu d'Albània. 8. Gairebé litres. Cert abad de Montserrat. 9. Al revés, funcionari que dóna molta fe. Vocal. Al revés, prefix grec "terra". 10. Nom de consonant. Dreta, rígida. Cent. Servei Universal. 11. Última del diccionari. Poliedre egipci. Vocal. 12. Posaren sal, oli, etc. Passa, petjada.

NOSALTRES

Alba Bosch

CAPÍTOL 2 <EL BAR (1A PART)>

L'única parella que hi havia al bar va anar-se'n just quan el Blai va entrar. Només quedava el barman i una cambrera que ja plegava. Era estrany, només eren tres quarts de sis de la tarda.

Deu minuts més tard va entrar la Gisela. Havia quedat a les sis, faltaven cinc minuts. Va veure un noi, la seva cara li sonava. Ell estava a la barra, prenent-se una coca-cola. La Gisela va seure al seu costat, potser ell estava relacionat amb aquella nota.

A les 18 hores al bar Victòria va tornar a llegir l'Estrella. Aquella nota l'havia desconcertada. La hi havia donat el seu germà petit al sortir d'escola. Qui escrivia la nota? Què volien d'ella? L'Estrella va obrir la porta del bar quan justament tocaven les sis.

La tradició de l'Abel d'arribar tard a les cites, aquella vegada tampoc no va fallar. Havia de ser allí a les sis i ja passaven més de deu minuts. Va entrar en aquell bar, on només hi havia un noi i dues noies, que semblaven més o menys de la seva mateixa edat. L'Abel els coneixia, en algun lloc els havia vist. Els tres xerraven i semblaven una mica preocupats.

- *Molt bé, qui dels tres ha escrit la nota?* – va dir l'Abel amb un to una mica amenaçador. Abans que ningú pogués dir res, una veu desconeguda va parlar.

- *Bé, ja hi som tots!* – va dir.

Aquella veu era la de l'home que els havia estat observant des de la barra. En Blai no va tardar a demanar explicacions a aquell desconegut.

- *Es pot saber qui és vostè? Perquè ens ha*

fet reunir? – va dir intentant no perdre els nervis.

- *Ei, un moment... Aquest paio em sona! Ell i tots vosaltres també* – va dir l'Abel.

- *Sí, jo també us he vist en algun lloc.* – va dir la Gisela.

- *Bé, primer de tot presenta't tu.* – va exigir l'Estrella al barman.

- *Em dic Flavià* – va dir per fi el desconegut – *i és cert que tots ens hem vist en algun lloc. Teniu presa?*

- *No* – van dir tots a l'uníson moguts per la curiositat.

- *Doncs fiqueu-vos còmodes. Ara us explicaré de què ens coneixem i per què us he reunit a tots aquí.*

Continuarà

SENTIMENTS PER LA MARE

Josefina Ribes

No crec pas que es pugui recordar amb tanta intensitat a un ésser estimat, a la seva mirada i la calidesa de les seves paraules i en tots els aspectes de la vida. La meva mare, ella ens va ensenyar, predicant amb l'exemple, a respectar a les persones sense tenir en compte la seva classe, condició o raça, i sobre tot a ser respectuosos i honrats; sentiments que jo he inculcat als meus fills i crec que ho he aconseguit i n'estic orgullosa i satisfeta amb les seves respectives professions que ells lliurement han escollit per guanyar-se la vida.

Els pares eren gent senzilla, sempre van anar amb el cap ben alt i tirant endavant la seva família, amb tota mena de patiments i dificultats. No tenien grans coses però en tenien una que no es compra amb diners, la gran estimació i amor que brollava del seu cor i que donaven als altres sense esperar res a canvi.

Feien mans i mànigues i esgarrapant aquí i allà i a on calia podien portar algun caleró cap a casa. També recordo que per Nadal sempre va cagar el tronc i els Reis Màgics no varen passar mai de llarg, dins de la nostra condició.

Recordo que quan era menuda el pare ens contava contes de la vora del foc, i mai més ben dita la paraula. El pare no ens volia a la falda, primer es feia el ronser, deia que no hi cabríem i que li desferíem la ratlla dels pantalons, era molt presumit, però al moment i com aquell que no vol la cosa ja ens tenia 3 o 4 damunt i d'allí no en volia baixar ningú, allò no tenia preu i puc assegurar que els seus fills érem els seu goig.

La mare, quan vàrem tenir les nostres primeres dificultats a la infantesa, adolescència, joventut i la vida adulta, sempre hi era, no ens va decebre mai i sempre tenia el somriure a flor de llavis i puc dir en primera persona que vaig tenir una infantesa feliç com qualsevol altra nena.

No és estrany doncs que enyori la meva mare, ja que com a ésser humà ens va deixar el llistó molt alt i dono gràcies per tots els moments que vaig poder gaudir de la seva desinteressada companyia, sempre pensant amb els seus i en els

nous membres que es varen anar incorporant a la nostra família. La mare va ser una dona de bandera, una dona digna d'admirar i tenia unes mans d'or ja que després de la seva llarga jornada, fent més hores que un rellotge, quan nosaltres érem a dormir, feia els nostres vestits, bates de l'escola i fins i tot els de la primera comunió. Va aconseguir que sempre anéssim nets i endreçats.

Era fantàstica en tots els aspectes, crec que com a ésser humà tindria els seus defectes però seria incapaç de recordar-ne cap. Quan ens feien alguna fotografia escolar de grup, la mirava una i una altra vegada i ens deia que no li anava bé en aquell moment de fer aquella despesa, al cap d'una estona deia – és que heu quedat tant be.- i ja la teníem convençuda. (Les guardo totes).

No cal ni dir que cada vegada que un de nosaltres els anunciàvem el naixement d'un net els esperaven amb moltíssima il·lusió i amb els braços oberts del primer a l'últim. Ells van ser una alenada d'aire fresc en la seva vida tant castigada pels estralls de la guerra ja que la mare es va quedar sola amb el seu primer fill, quan tenia mesos i quant finalment es va poder reunificar la família amb el pare el meu germà ja tenia 8 o 9 anys.

No recordo pas que ens hagués pegat, només alguna surra, a tall d'exemple una vegada que havia de fer un encàrrec i enjogassada amb les amigues se'm va passar l'estona, en arribar a casa per dissimular vaig agafar la granera i vaig posar-me a escombrar, la mare que em sentir, enfadada, va apropar-se per runar-me i jo per tal d'esquivar el clatellot em moc de tal manera que se li va clavar la punta de la granera i li va petar una dent.

Vaig fugir més de pressa que el pet d'un llamp i em vaig amagar una bona estona i no recordo el que va passar però segurament devia demanar perdó i tot devia acabar bé, no recordo quina edat tenia però sí que el recordaré sempre.

El tema evidentment donaria per escriure pàgines i pàgines però he volgut reflectir a grans trets tota la grans humanitat que ella va ser capaç de transmetre als seus fills i el seu record perdurarà per sempre més fins l'últim alè de la meva vida.

AMB POQUES PARAULES

Felip Gallart

EL RACÓ DELS MORTS

La Guerra del Francès (1808-1814) va deixar una petja molt profunda dins de la nostra història. Artesa, però, apareix citada ben poques vegades en aquest conflicte. Una de les vegades que coneixem fou a la batalla de Margalef. Quan el 16 de maig de 1810 el general Suchet ordenava a l'ajuntament d'Artesa que enterrés els cadàvers dels soldats caiguts a la batalla. Des de llavors, aquest lloc serà conegut per la gent d'Artesa com el *Racó dels Morts*.

Sempre m'ha interessat aquesta època i prova d'això és que la meua primera novel·la, *El llarg camí de l'alba* estava ambientada en aquest període. Ben segur que el coneixement d'aquest fet des de la meua infantesa va actuar d'activador de la novel·la i en va ésser el seu origen primer.

La batalla de Margalef fou un fet d'armes que es va produir en aquesta partida propera al nostre poble, concretament el 23 d'abril de l'any 1810, entre les forces franceses i les que anaven a defensar Lleida, a les ordres d'E. O'Donnell. Després d'aquesta batalla el general francès Suchet va poder prendre Lleida.

Per l'interès que pot tenir per als artesencs em permeto de transcriure la descripció que d'aquesta batalla en fan Enric Calpena i Oriol Junquera al seu interessantíssim llibre *Guerras dels catalans*:

"...D'O'Donnell va malinterpretar la informació, pensant que Suchet havia decidit d'atacar Lleida, i va decidir marxar tranquil·lament cap a la ciutat. A les deu del matí del dia de sant Jordi de 1810 es trobava a Juneda i, a migdia, començava a travessar el pla de Margalef. Allí hi havia una petita formació de francesos que no s'esperaven trobar-se ningú. D'O'Donnell, en veure caure l'enemic, va situar les seves forces en tres columnes i va començar a tacar. Però el general francès, Harispe, era molt competent. Després de

retrocedir pocs metres, va ordenar que la seva escassa infanteria formés una filera que va començar a disparar contra els espanyols. Harispe, mentre enviava emissaris a les nombroses forces de Musnier, situades no gaire lluny, va pujar al seu cavall i es va posar al capdavant del quart d'hússars i tropes lleugeres d'infanteria i va carregar contra els sorpresos espanyols, que no s'esperaven aquesta reacció. La divisió navarresa d'O'Donnell va perdre en aquella inesperada càrrega bona part dels seus efectius, entre morts, ferits i presoners. Però la batalla només acabava de començar i les tropes espanyoles eren molt més nombroses que les franceses. Tot just s'estaven començant a reorganitzar quan, inesperadament, des de la dreta van començar a arribar tropes enemigues. Eren els homes del general Musnier, que feien la seva aparició. Horroritzades, les tropes de la divisió del general Iborra van començar a córrer en direcció a les cases, la majoria abandonades, de Margalef. Però el tretzès de cuirassers, una de les unitats més terribles de tot l'exèrcit imperial, va carregar contra el flanc dels qui fugien.

La carnisseria va ser enorme. Per acabar d'arrodonir les desgràcies, en aquell moment van arribar els soldats que comandava directament el general O'Donnell. En vista de la matança, O'Donnell va ordenar la retirada. Però els cuirassers no en van tenir prou. De primer van desfer-se d'un regiment való que intentava formar en quadre per tal de repel·lir els cavalls i, després, encara van tenir esma de perseguir els pocs soldats que encara resistien. Uns 3.000 homes van ser fets presoners i més de 500 van ser morts o ferits. Els francesos només van perdre 120 soldats i un oficial". I aquests 500 del bàndol espanyol i els 120 soldats francesos i el seu oficial foren els morts que els nostres avantpassats varen haver d'enterrar al Racó dels Morts.

LA SALUT DE CADA DIA

Carme Sirvent

No, gràcies. Estic fent règim

Com un record més de les meves experiències viscudes, les èpoques en què he fet dieta em són del tot familiars. Allò, que a casa van anomenar com el canvi (*la nena ja ha fet el canvi*), va estar l'inici d'un estat permanent de començaments i acabaments de dietes. De fet, és un tema habitual en la meva existència, i sóc conscient que no estic sola en aquesta guerra. De primer arriben els complexos, la roba que no pots comprar, aquell cul, aquestes cames, el pit, i la trista realitat de comprendre que t'envolten tot de noies que et miren amb sorpresa quan senten els teus esglais. Clar, elles són primes, i amb sort es poden entendre de la teva naturalesa, això, si no et miren amb despit i fàstic... Sí, sí hi ha gent per a tot. I potser, no és el pitjor, el que realment t'arriba a enfonsar és saber que l'arrel del problema està plantada en el nostre propi cos, i forma part de l'adquisició dels hàbits saludables. Tan fàcil com això i tan difícil d'aconseguir-ho.

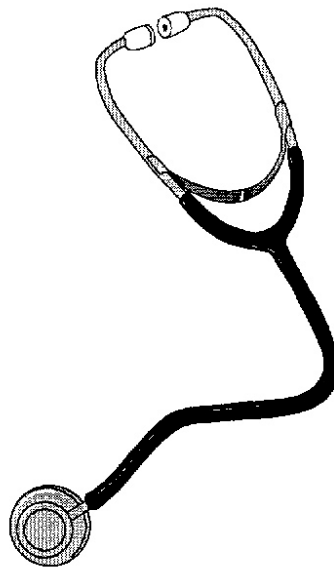
La marginació és pròpia, no et sents com els altres, i es tendeix amb el temps i amb sort a la tolerància. S'ha de viure amb les limitacions que un s'imposa, i a vegades sembla més viable una opció passiva. La societat, té cànons de bellesa i la gent grassa no té cabuda en aquestes mesures, et canses d'imaginar una peça de roba que ni trobes i que ni tant sols s'ha inventat, la realitat és que ens mirem amb els ulls d'altres talles. Una vegada vaig entrar en una *boutique* de Lleida, la dependenta molt amablement, em va indicar que no em podia ensenyar cap prenda més adient al que jo cercava, perquè

la meva talla i la meva edat no estaven ben relacionades. Uns dies més tard va tornar la meva mare i la meva germana, i no van poder vestir a la meva germana que feia la talla 36, tot li quedava *pengim penjam*. La meva mare tota enfurismada els va recordar que una setmana abans no m'havien vestit a mi per massa talla i que ara tampoc no vestirien l'altra filla per massa poca talla, quines coses té la moda.

El menyspreu que genera la no acceptació del nostre cos físic, dol i molt especialment al món femení. Sempre hi ha qui viu d'allò més feliç amb el seu sobrepes, lluint un cos amb tot de vestimentes eixerides i atrevides sense cap mirament, regalimant goig i greix a parts iguals, és d'envejar la capacitat de trencament d'aquestes opcions, sempre que això no sigui un preu molt alt de pagar. Fins ara, el tema social, que Déu n'hi dó, però aquesta plana avui no vol parlar de salut mental, del malestar i el benestar psíquic que ens dóna

el nostre cos físic. Les primeres dietes responen a la solució d'un problema d'estètica, però, arriba un moment que es pren consciència de la gravetat de l'obesitat com un greu problema de salut i llavors entens que no fas dieta, que la dieta és una adquisició de nous costums, de noves eines a la cuina, de canvis culinaris, de comprar nous productes i de limitar-ne d'altres, no prohibir, però, sí gestionar la nostra alimentació d'una altra manera.

L'alimentació és una eina de salut a l'abast de tothom, especialment de la persona que té cura a casa de les compres i de les tasques

a la cuina. És a dir, una gran i anònima responsabilitat, que a més es comparteix amb la desigualtat de gustos i horaris dels clients casolans, en definitiva una feina, molts camins, poc gratificant. Però, tan necessària i important com què és una de les principals bases de la salut. De fet, els hàbits alimentaris ens acompanyen tota la vida i no només són els que aprenem a casa, també hi ha els mediàtics, els d'estat d'ànim, els d'imitació... A la llarga o a la curta fan de suport a la nostra visió del fet d'alimentar-nos. Si els mecanismes d'actuació no són els correctes es pot arribar a una disfunció nutricional i això, ja comença a implicar-se directament amb la salut.

L'obesitat és un d'aquests problemes, respon a diferents factors; genètics, ambientals, hàbits alimentaris, l'activitat física, la societat i els canvis de costums d'un temps ençà. El desequilibri d'aquests factors o la suma d'ells poden dur a l'aparició de

malalties cardiovasculars, complicacions respiratòries, complicacions hepatobiliars, complicacions de l'aparell locomotor, risc en el transoperatori i en el postoperatori i també relacionat amb el càncer.

No s'hauria d'arribar a la dietoteràpia, els hàbits alimentaris i l'exercici físic, Haurien de previndre l'aparició d'aquests desequilibris nutricionals, entre la ingesta i la demanda energètica del nostre cos. És una malaltia que costa més de curar que de prevenir, les dietes hipocalòriques acostumen a esdevenir convencionals, de sentit comú i amb el temps avorrides i ensopides, costa de mantenir-les i moltes vegades s'acaben abans que el seu resultat sigui l'esperat i el satisfactori.

La dieta és una mesura de restabliment, però quan el problema és crònic el més important no és fer règim una temporada, l'única solució és canviar els costums i moltes vegades la mida dels estris de la cuina.

SABIES QUE:

Laura Farran

LES QUINTES

Les quintes eren el sistema de reclutament del servei militar, al segle XIX. El reclutament es feia per sorteig entre tots els nois en edat militar i una cinquena part *el quinto* havia de fer el servei militar per un període de sis a vuit anys.

Tradicionalment els catalans no estaven obligats a prestar servei militar al rei, exceptuant els casos on s'hagués de defensar el territori català. Al segle XVI hi havia dues formes de mobilització popular:

- El *sometent* format per pagesos i menestrals mobilitzats eventualment per a perseguir els malfactors.

- Els *miquelets*, voluntaris a sou, organitzats en partides guerrilleres gràcies al seu coneixement del país.

Sometent i miquelets serien suprimits després de la Guerra de Successió amb el decret de Nova Planta.

El 1770 s'introduí el sistema castellà de reclutament obligatori, les *quintes*. El 1837 una nova ordenança va convertir aquest reclutament en general, per a quatre anys, acceptant l'enviament de substituïts o "personeros" i el rescat o redempció en

metàl·lic total o parcial segons els diners que es paguessin a l'Estat.

Aquest sistema de reclutament provocava un gran descontentament entre les classes populars, ja que si no es tenien diners s'havia d'anar a l'exèrcit. Un exèrcit completament implicat en guerres colonials (Cuba, Filipines...). En molts dels aixecaments populars del segle XIX apareix el tema recurrent de les *quintes*:

-Fora quintes, fora consums.

-O tots, o cap.

-Les quintes són la contribució de la sang dels pobres.

-Les mares que tenen fills: Per a qui els estan criant?.

Si els pobres van a Cuba i els rics aquí disfrutant!.

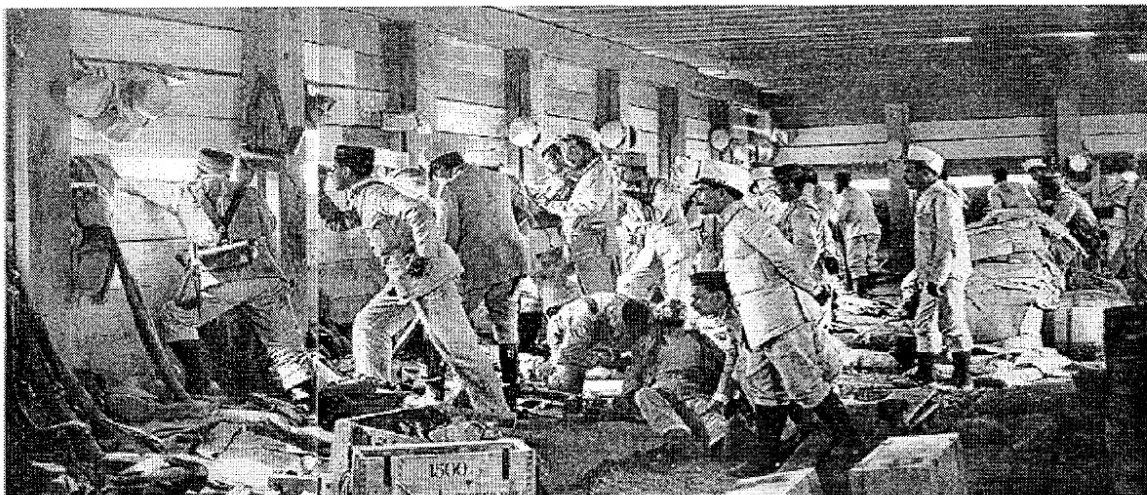
El clima de descontentament popular va arri-

pronunciaments militars i sobretot malalties i fam, tal com ho afirmen aquests romanços:

*Per quin motiu a la quinta
Tot lo jovent féu anar.
Pares i mares d'Espanya
Que teniu fills per casar.
Mireu que amb quatre-cents duros
Lo fill podeu llibertar
Veneu quant tingueu a casa
Sense que us quedi ni un ral.*

*Hijo quinto y sorteado,
Hijo muerto y no enterrado.*

*Diez mozos a la quinta van,
De diez cinco volverán.*

bar al màxim el 1909 quan la repulsa contra l'enviament de reservistes al Marroc va desencadenar la *Setmana Tràgica* a Barcelona. L'any 1912 l'opció de comprar un substitut pobre va ser abolida i es va implantar un sistema on tots els homes útils havien de fer la *mili*, però podien triar entre dues modalitats:

- Soldats de quota –Pagaven a l'Estat una quantitat de diners (1000 a 2000 pessetes.) a canvi de la reducció del temps de servei.

- Soldats forçosos o ordinaris- els que no podien pagar.

Mil pessetes eren una fortuna per a una família treballadora, de manera que els més acomodats eren soldats de quota i els pobres soldats a seques. El soldat pobre passava per un munt de calamitats i desgràcies: Guerres,

La II República (1931-36) va acabar definitivament amb la redempció en metàl·lic i va reduir el servei militar a un any. Posteriorment la Guerra Civil (1936-39) posaria fi al sistema de quotes, ja que cada bàndol va mobilitzar la totalitat dels homes disponibles.

Amb el franquisme es va generalitzar una *mili* obligatòria que s'havia de complir en províncies diferents a la de residència.

Amb el pas del temps el servei militar es va anar desprestigiant: L'objecció de consciència es va regular el 1984, va aparèixer la insubmissió i el 2002, finalment, es va abolir el servei militar obligatori en benefici d'una professionalització de l'exèrcit.

ELECCIONS MUNICIPALS A ARTESA

Una història de 25 anys

Tot i que només fa 24 anys que es van celebrar les primers eleccions modernes als ajuntaments, com que la nostra memòria humana és tant curta, ens ha semblat bé, des d'aquestes pàgines, fer un repàs dels partits polítics i coalicions d'electors i, sobretot, de les persones que s'han presentat a les diferents eleccions del nostre Ajuntament en aquestes set legislatures.

PRIMERES ELECCIONS MUNICIPALS

A les primeres eleccions municipals celebrades el 1979, els noms dels candidats anaven encapçalades pel **Don** i els noms eren en castellà. En aquesta ocasió, a Artesa es van presentar tres llistes:

CENTRISTES DE CATALUNYA - UCD,
amb aquests candidats:

- D. Juan José París Olomí (independiente)
- D. Manuel Argilés Iglesias (independiente)
- D. Antonio Mestre Gallart (independiente)
- D. José Mateu Pardell (independiente)
- D. Ramón Benet Balagueró (UCD)
- D. José Mª Gallart Porqueras (independiente)
- D. Simón Besora Torrent (UCD)
- D. Víctor Gallart Morera (independiente)
- D. José Mor Granell (independiente)
- D. Ramón Olomí Prat (independiente)
- D. Antonio Garròs Gallart (independiente)

COALICIÓN CONVERGENCIA I UNIÓ
amb aquests candidats:

- D. Isidro Puig Doménech (CDC)
- D. Ramón Gallart Oriol (independiente)
- D. Ramón Carrera Escolá (independiente)
- D. Juan Batlle Porqueras (independiente)
- D. José Batiste París (independiente)
- D. Juan Garròs Gallart (independiente)
- D. Enrique Doménech Drudis (independiente)
- D. Ramón Besora Torrent (CDC)
- D. Pedro Mas Carné (independiente)

**AGRUPACIÓ D'ELECTORS PER UNA
ARTESA ARTESENCA,** amb aquests
candidats:

- D. Adolfo Costafreda Castillo
- D. Casimiro Gallart Carulla
- D. Roberto Domenech Nosas
- D. José Domench Falguera
- D. Juan Escuer Barberà
- D. Josep-Ramon Gallart Fernandez
- D. José Mª Costafreda Oró
- D. José París Mor
- D. Salvador Mir Llusà

Les eleccions es van fer el dia 3 d'abril. Lavors a Artesa hi havia 879 artesencs amb dret a vot, d'aquest cens van anar a votar 647 i els resultats van ser els següents: Vots escrutats 647, vots nuls 2, vots en blanc 0, vots vàlids 645.

ENTESA ARTESENCA	285 vots
- 4 regidors.	
CC -UCD	272 vots
- 4 regidors.	
CONVERGENCIA I UNIÓ	88 vots
- 1 regidor.	

SEGONES ELECCIONS MUNICIPALS

En aquestes segones eleccions municipals, celebrades el 1983, a Artesa no es va presentar el partit Centristes de Catalunya - UCD, però en canvi es van presentar, a més a més de l'Entesa Artesenca i de Convergència i Unió, dos partits nous a nivell local: Partit del Socialistes de Catalunya i Alianza Popular en coalició amb el partit Demócrata Popular y Unión Liberal, amb aquests candidats:

PARTIT DEL SOCIALISTES DE CATALUNYA

D. José Simó Gil (PSC-PSOE)
D. Esteve Carrera Batlle (independent)
D. Josep Mª Oró Miquel (PSC-PSOE)
D. Josep París Mor (independent)
D. Venancio Drudis Ferré (PSC-PSOE)
D. Josep Florensa Berga (independent)
D. Ramón Argilés Iglesias (independent)
D. Manuel Navarro Garcia (PSC-PSOE)
D. Francisco Cabasés Latorre (PSC-PSOE)
D. Miquel Charles Biosca (independent)
D. Josep Gallart Costafreda (independent)

ALIANZA POPULAR EN COALICIÓN CON EL PARTIDO DEMÓCRATA POPULAR Y UNIÓN LIBERAL

D. Ramon Gallart Mesalles (independent)
D. Simón Besora Torrent (independent)
D. Josep Mª Gallart Porqueras (independent)
D. Isidro Mor Granel (independent)
D. Antonio Garrós Gallart (independent)
D. Eloy Arbonés Oró (independent)
D. Amado Gallart Besora (independent)
D. Enric-Ramon Oró Gallart (independent)
D. José Mor Morera (independent)

Suplentes

D. Juan Olomí Prat (independent)
D. Antonio Garrós Morell (independent)
D. Ramon-José Iglesias Olomí (independent)

ENTESA ARTESENCA

D. José Drudis Berengué
D. Miguel Olomí Batlle
D. Francisco Barberà Mir
D. Felipe Liarte Bonastre
D. Jordi Niubó Nosas
D. José Mª Costafreda Oró
D. Antoni Solé Barberà
D. Gabriel Garrós París
D. Felip Doménech Costafreda
D. Felip Costafreda Olomí
D. Jorge Oró Puig

CONVERGÈNCIA I UNIÓ

D. Luís Solans Niubó (independent)
D. José Carrera Mor (CDC)
D^a. Laura Farran Botargues (CDC)
D. Camil Bonet Besora (CDC)
D. Felipe Olomí Bernaus (independent)
D. Enrique Doménech Drudis (independent)
D. Juan Garrós Gallart (CDC)
D. José Batiste París (independent)
D. Isidre Puig Doménech (CDC)
Suplente:
D. Casimiro Iglesias Gallart (CDC)

Les eleccions minucipals del 1983 es van celebrar el dia 8 de maig, amb aquests resultats:

Número d'electors 900, número de votants 692, vots nuls 4, vots en blanc 6, vots vàlids 682.

ENTESA ARTESENCA226 vots
-3 regidors.
ALIANZA POPULAR-PDP-UL .208 vots
-3 regidors.
CONVERGÈNCIA I UNIÓ168 vots
-2 regidors.
P S C.....80 vots
-1 regidor

TERCERES ELECCIONS MUNICIPALS

En aquestes eleccions, celebrades el 1987, s'hi van presentar els mateixos partits que a les del 83. El model de les butlletes ha canviat; ara el nom dels candidats, que pot ser en català o en castellà, no va precidit per aquell Don. A més a més, per primera, vegada són bilingües. En aquesta ocasió hi van concórrer quatre candidatures, les mateixes que en les eleccions anteriors, amb les següents llistes:

FEDERACIÓN DE PARTIDOS DE ALIANZA POPULAR (F.A.P.)

Ramón Gallart Mesalles (Alianza Popular)
Simón Besora Torrent (Alianza Popular)
José Mª Gallart Porqueras (Alianza Pop.)
Eugenio Porqueras Olomí (independent)
Jaime Batlle Porqueras (independent)
José Mª Bonet Falguera (independent)
Santiago Liarte Bonastre (independent)
Antonio Garrós Gallart (independent)
Ramón Jaime Herrera Solé (independent)

Suplentes/Suplents

Antoni Puig Bernaus
José Arbonés Tost (independent)
Víctor Gallart Morera (independent)

CONVERGÈNCIA I UNIÓ (CIU)

Isidre Puig Domenech (CDC)
José Batiste i París (independent)
Casimiro Iglesias i Gallart (CDC)
Camil Bonet i Besora (CDC)
Francesc Xavier Puy i Drudis (independent)
Enric Doménech i Drudis (independent)
Josep Carrera i Mor (CDC)
Pere Mas Carné (independent)
Ramon Gaallart i Oriol (independent)

Suplents/Suplentes

Lluís Solans i Niubó (independent)
Joan Garrós i Gallart (CDC)
Pere Besosa i Bonet (independent)

PARTIT DELS SOCIALISTES DE CATALUNYA. PSC (PSC-PSOE)

Josep Simó i Gil PSC (PSC-PSOE)
Esteve Ernest Carrera i Batlle PSC (PSC-PSOE)

Josep Capell i Sanuy PSC (PSC-PSOE)
Ramon Ribera i París PSC (PSC-PSOE)
Venanci Drudis Farré PSC (PSC-PSOE)
Josep Mª Oró i Miquel PSC (PSC-PSOE)
Manuel Navarro i Gracia PSC (PSC-PSOE)
Ramon Drudis i Piro PSC (PSC-PSOE)
Ramon Argilés i Iglesias PSC (PSC-PSOE)

Suplentes/Suplents:

Ramon Plats i Miramunt (independent)
Josep Florensa i Berga (independent)
Lorenzo Huguet i Llusá (independent)

ENTESA ARTESENCA

Josep Drudis Berengué
Lluís Mª Niubó Nosas
Josep Mª Costafreda i Oró
Felip Domenech Costafreda
Albert Bellmunt Argilés
Miquel Olomí Batlle
Mª Lluïsa Drudis Puig
Josep Ramon Gallart Fernández
Carlos Francisco Mestre Llusá

Suplentes/Suplents

Emili Josep Pijuan Garrós
Julio Besora Garrós
Jordi Ramón Besora Bernaus

Les terceres eleccions municipals es van celebrar el dia 10 de juny de 1987 amb aquests resultats:

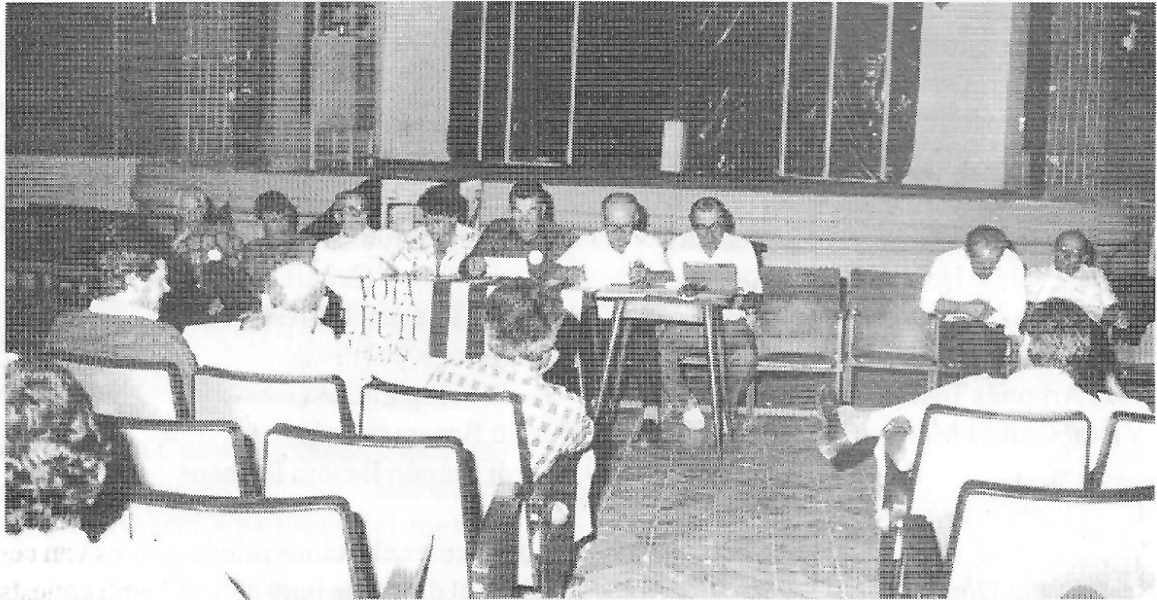
Cens electoral: 974, nombre de botants 770, butlletes nul·les 4 en blanc 2, vàlides 760 repartides d'aquesta manera:

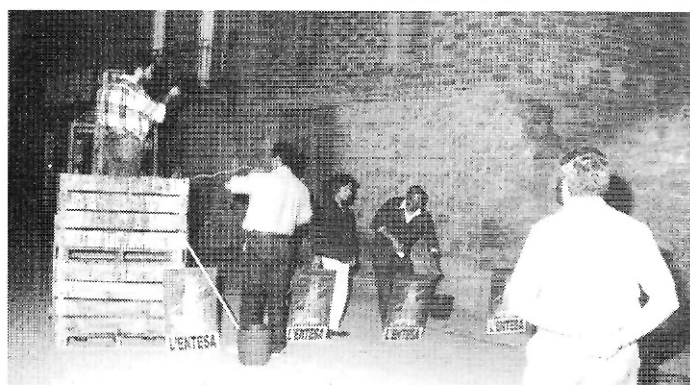
ENTESAARTESENCA (EA) 411 vots
- 6 regidors

FEDERACIÓN DE PARTIDOS DE ALIANZA POPULAR (FAP)199 vots
- 2 regidors

CONVERGÈNCIA I UNIÓ (CIU) ..91 vots
- 1 regidor

PARTIT DELS SOCIALISTES DE CATALUNYA PSC (PSC-PSOE) .. 61 vots
- 0 regidors

IMATGES DE LA HISTÒRIA D'ARTESA

LES ESCOLES

Josep Gallart

Us presentem en aquesta ocasió tres imatges de l'escola d'Artesa, que ens ha deixat Divina Calzada, filla del mestre Josep Calzada i que corresponen a principis dels anys vint del segle passat, tot just quan el seu pare va venir a Artesa de Lleida. Les incloïem en aquestes pàgines de la revista, tot i que, una d'elles ja és coneguda pels nostres lectors, ja que ja ha estat publicada anteriorment, pel seu interès com a documents històrics i també perquè d'aquí ha poc temps està previst que s'hi realitzin reformes, per recuperar aquest important monument local.

L'edifici de les escoles d'Artesa de Lleida, com ja és conegut per tothom, va ser projectat per l'arquitecte Francesc de Paula Morera seguint els paràmetres dictats per la Mancomunitat de Catalunya i construït entre 1916 i 1918, per l'empresa de construcció del senyor Isidre Gomis Quadrat de l'Albagés.

Sobre aquest edifici hem descobert, per la documentació de la Mancomunitat de Catalunya que es conserva a l'Arxiu de la Diputació de Barcelona, que l'Ajuntament d'Artesa, en una carta del 20 de maig de 1915, signada per l'alcalde Blai Batlle Barber, va demanar a la Mancomunitat que es fes càrrec

de la construcció de l'escola per tal que servís com a model per tot Catalunya, cedint-li els terrenys, el projecte de l'edifici, la subvenció, que havia rebut del Ministerio de Instrucción Pública, de la meitat de l'import del pressupost total de les obres (24.725 pta.) i les quantitats que tenia previstes als pressupostos dels anys 1916 al 1918. La mancomunitat de Catalunya va desestimar la proposta de l'Ajuntament i va preferir projectar i construir les escoles de Els Torms.

La primera de les imatges és una vista de la façana principal i del lateral del costat oest i també una part del pati. En ella podem veure la coberta original que era d'uralita, amb un pendent més pronunciat que a l'actualitat, construït després de la Guerra Civil. També les tanques de tàpia originals i al darrera la coberta d'un pati cobert, com un porxo, que estava adossat a la tanca del fons, que es va construir pels dies de pluja, una estructura que trobem en les plantes dels projectes originals. En les altres dues podem veure les aules dels nens, amb el mestre Josep Calzada i la de les nenes, en la qual hi exercia la mestra Montserrat Miguella Garsavall amb els pupitres, l'armari, la pissarra i els quadres del rei Alfons XIII.

Vista de les escoles

Aula dels nens amb el mestre Josep Calzada

Aula de les nenes

TELÈFONS I HORARIS D'INTERÈS

Ajuntament: 973 167162

Assistent social: dimecres alterns, 973 167315

Correus: dilluns a divendres, 8-10 h, dissabte 8-9 h

Farmàcia: 973 167204

Biblioteca: dimarts i dijous de 6 a 8 de la tarda
La Femosa 973 167874

Adreça electrònica: lafemosa@artesa-de-lleida.xctl.net

Metge: 973 167291

Metge urgències: Dies feiners: 15 h – 8 h i els festius tot el dia, 973 142029 / 973 142033

Museu: Hores convingudes (Ajuntament)

Taxi: 973 167325

Horari dels autobusos que paren a Artesa				
LLEIDA a ARTESA			ARTESA a LLEIDA	
De dilluns a divendres				
11 h		Matí	7 h 10 min	
12 h			8 h 10 min	Cogul
13 h 15 min	Albagés - Cogul			8 h 20 min ESO
			9 h 40 min	
			12 h 10 min	
3 h	Durant el curs	Tarda	3 h 30 min	
4 h	Durant el curs		4 h 15 min	Cogul
6 h 30 min			4 h 30 min	
7 h 30 min	Albagés - Cogul			
8 h 30 min				

SOLUCIONS ALS MOTS ENCREUATS

HORIZONTALS

1. Desmoralitza. 2. Ortocentre. M. 3. Commemora. Pa. 4. Us. IAE. Stein. 5. Mirante. Orri. 6. Eos. Ostentar. 7. NN. HG. Is. Ame. 8. Tabard. Cu. In. 9. Adelaida. CD. 10. Cagaferro. Ep. 11. I. Erigires. A. 12. Oit. Coneguis.

VERTICALS

1. Documentació. 2. Erosionada. I. 3. STM. RS. Beget. 4. Mòmia. Halar. 5. Oceanogràfic. 6. Remets. Diego. 7. Ano. Etí. Drin. 8. Ltrs. Escarré. 9. Notari. U. Geo. 10. Te. Erta. C. Su. 11. Z. Piràmide. I. 12. Amaniren. Pas.

Edita l'Agrupació Cultural
La Femosa,
carrer dels Gallart, 7.-
25150. Artesa de Lleida.

Aquesta publicació local
rep el suport de:

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

INSTITUT
D'ESTUDIS
ILERDENCS

Fundació Pública de la Diputació de Lleida

Ajuntament
d'Artesa de Lleida.

